1855. N°. 14[illegible]

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 23 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

Het Verslag van de Zitting van den Gemeenteraad van heden, zal bij dat van eene volgende zitting worden gevoegd.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 22 November.

PROCES-VERBAAL

van de inlevering en opening der Stembriefjes, die ten behoeve der keuze van drie Leden der Kamer van Koophandel en Fabrieken heeft plaats gevonden den 21sten November 1855 in de Gemeente Leyden.

Het bureau van Stemopneming neemt in de ter inlevering der Stembriefjes bestemde Zaal op het Raadhuis plaats, 's middags ten twaalf ure.

Het is zamengesteld uit den Heer Mr. A. O. E. Grave van Limburg Stirum, Burgemeester, Voorzitter, en de Heeren G. H. Ysselsteyn en P. L. C. Driessen, Leden van den Gemeenteraad, Stemopnemers.

De lijst der Kiezers, die bij de verkiezing in aanmerking komt, mitsgaders een exemplaar van het Koninklijk besluit van den 9den November 1851, houdende vaststelling van een Reglement, bevattende algemeene bepalingen, betreffende de Kamers van Koophandel en Fabrieken, wordt op de tafel voor het bureau staande, nedergelegd.

De Stembus, na onderzocht en volkomen ledig bevonden te zijn, wordt met twee sleutels gesloten, waarvan de eene door den Voorzitter van het Bureau, de andere door den Heer Ysselsteyn, als oudsten Stemopnemer, in bewaring wordt genomen.

In de Stembus zijn briefjes geworpen door de op de nevensgevoegde lijst vermelde Kiezers.

En is dit zonder stoornis der orde afgeloopen.

Ten twee ure wordt door den Voorzitter verklaard, dat de ter inlevering der Stembriefjes bestemde tijd verstreken is.

Onmiddelijk daarop is de Stembus gesloten, op de [illegible] voorgeschreven wijze.

De bus wordt vervolgens geopend en bevonden te bevatten *drie en vijftig* Stembriefjes.

Dit getal met de lijst der Kiezers die briefjes hebben ingeleverd, vergeleken zijnde, is gebleken te zijn even groot als het getal dier Kiezers.

Nadat de briefjes zijn dooreengemengd, worden zij door den Voorzitter een voor een geopend en overluid voorgelezen.

Het Bureau heeft van onwaarde verklaard één Stembriefje, als niet behoorlijk ingevuld.

Het getal der geldige uitgebragte stemmen is mitsdien geweest *twee en vijftig*.

Van dit getal zijn uitgebragt op de Heeren:

A. Hartevelt Jz. 50 stemmen, P. van Geer 34, S. J. le Poole en T. W. J. van den Aardwegh, ieder 23, J. van Heukelom 3, S. A. Meerburg 5, J. B. de [illegible] 2, [illegible] en [illegible], ieder eene stem.

Hebben alzoo de volstrekte meerderheid verkregen, de Heeren:

Abraham Hartevelt Janszoon en Pieter van Geer.

Zijn derhalve verkozen tot Leden der Kamer van Koophandel en Fabrieken de Heeren:

ABRAHAM HARTEVELT JANSZOON, en
PIETER VAN GEER.

Terwijl eene herstemming moet plaats hebben voor het derde lid tusschen de Heeren Samuel Jacob le Poole en Theodorus Wilhelmus Jacobus van den Aardwegh, die de meeste stemmen op zich hebben vereenigd.

En zijn tegen deze opening van stembriefjes door de Kiezers geene bezwaren ingebragt.

Hiervan is een afloop van dit [illegible] en ander Proces-Verbaal opgemaakt, in tegenwoordigheid van allen die zich in de zaal bevonden.

Gedaan te Leyden den 21sten November 1855.

VAN LIMBURG STIRUM, *Voorzitter.*
G. H. YSSELSTEYN, } *Stemopnemers.*
P. L. C. DRIESSEN. }

— De *Haarl. Courant* bevat eene uitnoodiging van drie Amst. en drie Haarl. Predikanten en die van Heemstede, Diese en Houtrijk en Polanen, tot het schenken van bijdragen tot het bouwen bij voorraad van een kerkgebouw en pastorie in den Haarlemmermeerpolder, waar zoo dringende behoefte bestaat aan godsdienstige en zedelijke opleiding der bevolking. Op verzoek van [illegible] en [illegible], hebben zij de inzameling op zich genomen. Wij zien er uit dat zij zich om milde bijdragen gewend hebben tot Z. M. en zijn Huis, alsmede tot de grondbezitters in den polder. Die laatstgenoemden hebben zeker vóór en boven alle anderen daartoe bijzondere aanleiding, en van hen mag, zoo hunne belangstelling en bereidwilligheid in gunstige evenredigheid staat met hun vermogen, niet ten onregte nog al wat verwacht worden, en op hen zal niet meer vertrouwen mag, welligt veel geld geschonken zijn.

Die Commissie vraagt echter, daar er eene aanzienlijke som zal noodig zijn, ook ondersteuning van andere vermogende geloofsgenooten.

»Gelijk," zeggen zij teregt, »het droogmaken van de Haarlemmermeer eene luisterrijke bladzijde zal uitmaken in de geschiedenis van ons Vaderland, zoo zal het stichten van een kerkgebouw aldaar, uit milde giften van godsdienstvrienden, een blijvend gedenkteeken worden, dat de Protestanten in Nederland hoogere belangen kunnen en willen bevorderen, dan die van tijdelijke welvaart, en dat zij ijverige medewerkers zijn tot alles wat godsdienstige kennis, geloof en godsvrucht, onder den Goddelijken zegen, kweeken en uitbreiden kan.

Van de ontvangen giften zal, zoo dit verzocht wordt, openlijk berigt gegeven, en later een meer uitvoerig verslag gedaan worden.

Daar men, om in het aanstaande voorjaar een aanvang te kunnen maken met de stichting, reeds in de volgende maand voorloopige maatregelen nemen moet, en dus de zaak spoed vordert, bevelen zij haar aan aller bereidvaardige deelneming, gelijk hun daarvan reeds aangename bewijzen gegeven zijn."

Ter bezorging van giften, hebben zich op verzoek der Commissie voor deze stad belast de HH. Prof. Kist, Dr. Tichler en Dr. Rutgers v. d. Loeff.

— Dezer dagen is het tweede stuk van de *Wetenschappelijke Grondbeginselen der theoretische en historische Paedagogie*, door Dr. J. J. de Gelder, in het licht verschenen, te Deventer bij v. d. Sigtenhorst; (het eerste stuk is in het vorige jaar uitgekomen) en hiermede is thans dit belangrijke werk voltooid. Het *Hbl.* vestigt nadrukkelijk de aandacht er op van allen, die zich met het onderwijs bezig houden; zij zullen er veelzijdig nut uit kunnen trekken. Het werkje heeft, zegt dat blad, volgens het voorberigt, zijn ontstaan te danken aan de lessen, welke de Heer de Gelder in den winter van 1837 en eenige jaren later over de Paedagogie heeft gehouden en is tevens als de vrucht van veeljarig nadenken te beschouwen. In het eerste stukje, over de theorie der Paedagogie, worden in een zevental hoofdstukken de gewigtigste vragen op het gebied van opvoeding en onderwijs besproken in duidelijken en onderhoudenden stijl, en op eene degelijke wijze, waarbij op oordeelkundige wijze en met zaakkennis gebruik is gemaakt van wat bij vreemden, uitstekends over Paedagogie geschreven is. Het tweede stukje over de historische Paedagogie geeft een zeer lezenswaardig en helder overzigt van de Paedagogische denkbeelden van de oudste tijden af, voorafgegaan door uitvoerige opgave van de belangrijkste vreemde en inlandsche geschriften over de geschiedenis der Paedagogie. Wij herhalen het, wordt ten slotte in dat stuk gezegd, wij vinden in dit werk zooveel belangrijks, dat de Heer de Gelder voor de zamenstelling daarvan, den dank verdient van allen, die in het onderwijs belang stellen.

— Volgens mededeeling van den Minister van Financiën aan de *Stts Cour.*, waren op 15 November dezes jaars in de onderscheidene entrepôts voorhanden 11,980,372 ponden ruwe suiker.

— De Kamer van Koophandel en Fabrieken te Delft, heeft zich in het belang der branderijen en distilleerderijen, bij request tot de Tweede Kamer der Staten-Generaal gewend, met bezwaren tegen het ontwerp van wet tot aanvulling der wet van 1822, op het binnenlandsch gedistilleerd.

— Van Deventer wordt gemeld dat de Hoogleeraar J. Verburg, Th. Doctor zijne 50jarige ambtsbetrekking heeft herdacht. Niettegenstaande zijne hooge jaren, is hij bij voortduring nog werkzaam.

— Gedep. Staten van Drenthe hebben aan de leden der Prov. Staten voorgesteld om het terrein bij den zoogenaamden Ballen-kuil (waar de Batavieren hunne regtzittingen hielden), en waarop zich vele tumuli of grafheuvels bevinden, aan te koopen, ten einde zoo doende het voortdurend bestaan dier tumuli te verzekeren. Door de toenemende landontginningen is het te vreezen, dat die overblijfsels der oudheid in die provincie verloren gaan, indien men niet bij tijds de noodige maatregelen neemt; reeds vroeger is er een tumulus ter slooping voor *f* 15 verkocht.

— De Keizer van Frankrijk heeft, op de tentoonstelling te Parijs, eene schilderij van onzen landgenoot M. A. Kuytenbrouwer aangekocht.

'sGRAVENHAGE, 22 November.

Bij Kon. besluit is aan den Heer Mr. A. J. Duymaer van Twist, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als Gouverneur-Generaal van Ned. Indie, onder dankbetuiging voor de in die betrekking aan den lande bewezen diensten, en is hij tevens benoemd tot Kommandeur der Orde van den Ned. Leeuw. Voorts is tot Gouverneur-Generaal van Ned. Indie benoemd de Heer Ch. F.

Pahud, thans Minister van Kolonien, die met 1 Januarij 1856, als zoodanig eervol is ontslagen; en tot Minister van Kolonien, met ingang van 1 Januarij 1856, de Heer Mr. P. Mijer, lid van den Raad van Ned. Indie.

— Door Z. M. is benoemd tot Griffier bij de Arr.-Regtb. alhier, Mr. H. J. Soury, thans Substitout-Griffier bij die Regtbank.

— Voor de noodlijdenden door den watersnood is nog bij het Ministerie van Binnen. Zaken ingekomen ƒ 36,40, zijnde de opbrengst van een door den Heer A. Clavereau te Maastricht uitgegeven werkje.

— Den 4den December a. s. zal voor den Hoogen Raad (Kamer van Strafzaken), in cassatie behandeld worden de zaak van Jhr. M. Salvador en S. Fongers.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Vervolg van de Zitting van Dingsdag 20 *November*.

Bij de algemeene beraadslagingen over Hoofdstuk IV (*Justitie*) voerden verder het woord de Heeren van Eynden, ter Bruggen Hugenholtz, van Eck en de Minister.

Na de goedkeuring van art. 1 der 1ste afdeeling (*Kosten van het Departement*), droeg de Heer van Eck op art. 2 Tractementen van den Secretaris-Generaal, de ambtenaren enz. ƒ 45,944" een amendement voor, strekkende om die som met ƒ 1000 te verminderen en alzoo te brengen op ƒ 44,944.

De Heeren van Akerlaken, van Hoëvell, Elout van Soeterwoude, van Nispen van Sevenaer en de Minister hebben behalve den voorsteller daarbij het woord gevoerd, waarna het amendement met 42 tegen 21 stemmen verworpen, en het artikel onveranderd aangenomen is.

De vergadering heeft de 1ste afdeeling afgedaan en zal morgen met de behandeling der overige onderdeelen voortgaan.

In deze zitting zijn de afdeelingen vernieuwd voor de maanden November en December. Deze hebben verkozen tot hare Voorzitters de Heeren van Zuylen van Nyevelt, de Kempenaer, van Rappard, Storm van 's Gravesande en van Bosse; tot Ondervoorzitters de Heeren Heemskerk, Baud, Schimmelpenninck van der Oye, Elout van Soeterwoude en Groen van Prinsterer, en tot leden van de Commissie voor de Verzoekschriften de Heeren Meylink, de Poorter, Sander, van Reede van Oudtshoorn en Wybenga.

De Commissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot verhooging van Hoofdstuk IX *B* der Staatsbegrooting voor 1854, heeft daaromtrent haar eindverslag uitgebragt.

De dag der beraadslaging over dat wets-ontwerp zal later worden vastgesteld.

Zitting van Woensdag 21 *November*.

In deze zitting is ingekomen een wets-ontwerp tot regeling van het fonds der koopprijzen van domeinen voor 1855.

De beraadslagingen over Hoofdstuk IV (*Justitie*) zijn heden voortgezet, en is dit Hoofdstuk met 53 tegen 9 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de Heeren: van Hoëvell, van Eck, Hoynck van Papendrecht, Dullert, van Zuylen van Nyevelt, Thorbecke, ter Bruggen Hugenholtz, Storm en van der Linden.

Daarna zijn aangevangen de algemeene beraadslagingen over Hoofdstuk V, *Binnenl. Zaken*) waaraan deel namen de Heeren van Akerlaken, van Nispen van Sevenaer, van Goltstein, Thorbecke, Schimmelpenninck van der Oije, en de Minister van Binnenl. Zaken. — Voortzetting op morgen.

De Vergadering heeft bepaald dat aanstaanden Woensdag, of den volgenden dag, zal opgemaakt worden de nominatie voor den Hoogen Raad.

Zitting van Donderdag 22 *November*.

Aan de orde van den dag is de voortzetting der algemeene beraadslagingen over Hoofdstuk V (*Departement van Binnenl. Zaken*).

De HH. Mackay, van Goltstein, van Akerlaken, de Kempenaer, Thorbecke, van Lennep en Schimmelpenninck voeren het woord.

De zitting duurt voort.

UTRECHT, 21 November.

Aan onze Hoogeschool zijn sedert den Dies Natalis, welke op 26 Maart invalt, ingeschreven 105 studenten. Daarvan behooren 20 tot de zoodanigen, die tot het afleggen van examen hebben moeten ingeschreven worden, of die wegens verzuimde recensie op nieuw zijn ingeschreven. Het getal nieuw aangekomen studenten bedraagt: in de Regten 34, voor de Geneeskunde 10, voor de Godgeleerdheid 28, en voor de Letteren 3. (*U. C.*)

— Aan den Emeritus-Hoogleeraar Mr. A. van Goudoever, is door eene commissie, namens eenigen zijner leerlingen, studenten aan onze Hoogeschool, als blijk van hoogachting en dankbaarheid, eene fraai met zilver versierde kristallen vaas, benevens een keurig album, bevattende de namen der deelnemers, aangeboden, en door den Hoogleeraar met welgevallen aangenomen.

BREDA, 21 November.

Mons. Samhiri, Patriarch van Antiochie in Syrie, heeft ook alhier 2 dagen doorgebragt. Hij is vergezeld van zijnen Secretaris en een priester uit dat land. Het doel zijner reize door Europa is voornamelijk om liefdegiften in te zamelen ten behoeve zijner landgenooten. De Keizer van Frankrijk heeft hem met de Orde van het Legioen van Eer en den Koning van Belgie met de Leopolds-Orde begiftigd.

Gisteren is alhier in de St. Antonius kerk een jong Belgisch schilder van eene stelling gevallen, waarop hij werkzaam was. Hij heeft zich daarbij ernstig aan het hoofd gekwetst, zoodat men voor zijn behoud vreest.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

De *Thieltenaer* verhaalt dat zekere kleedermaker Fevaille genaamd, in de vorige week op den weg werd gezien, kruipende op zijne knieën. De man had door dik en dun van 't Schufferskapel tot aan de L. V. Kapel van la Salette te Thielt, van 's morgens 4 tot 11 uur gekropen en kwam uitgeput met bebloede beenen en handen aan. Op de vragen der menigte antwoordde hij slechts: »Zwijg, ik kan niet spreken." Men hoorde hem echter zeggen: »Die dommeriken, zij doen geloften die ze zelf niet eens kunnen volbrengen." Hij deed dus deze boetedoening in commissie.

ENGELAND.

LONDEN, 19 November.

De Hertog van Argyle is als Postmeester-Generaal aangesteld, en zal zijne betrekking van Geheim-Zegelbewaarder daarbij behouden.

— De dagbladen laten zich over het algemeen gunstig uit over de optreding van den Heer Labouchère, als Minister van Koloniën, echter ontvangt, volgens hen, het Ministerie daardoor geen nieuwe kracht, daar hij nooit als openbaar redenaar heeft uitgeblonken. Zijn geheele leven was aan de staatkunde toegewijd. Onder Lord Melbourne is hij Lord der Admiraliteit geweest en vervolgens Muntmeester, en onder Lord Russell, Staats-Secretaris voor Ierland. Hij heeft zich steeds een getrouw aanhanger van de Whig-partij betoond.

— De Koninklijke munt werkt dag en nacht, vooreerst om het gemunt goud van de Bank te smelten en ten anderen, om te voorzien in de 200,000 medailles, die van wege onze Regering aan de soldaten van de legers in het Oosten zullen worden uitgereikt. Dagelijks worden er 2000 geslagen.

— De Generaal Simpson wordt nog in deze week uit de Krim terug verwacht. De Generaal Campbell is reeds aangekomen.

— Aan de dagbladen is van Regeringswege mededeeling gedaan van onze verliezen bij de ontploffing van het artilleriepark, nabij Inkermann. Volgens die opgave bedraagt dit verlies aan dooden 21 manschappen en 1 Officier en aan gewonden 116 manschappen en 3 Officieren, terwijl 4 manschappen vermist zijn.

— De Poolsche Graaf Zamoyski heeft in eene vergadering zijner landslieden alhier te kennen gegeven, dat hij door onze Regering gemagtigd was een Poolsch hulpcorps op te rigten, onder den naam van Kozakken van den Sultan, en tevens den wensch uitgedrukt dat alle Polen die in de vijandelijke gelederen streden, daartoe zouden overloopen.

— Te Chatham wordt een depot van de sappeurs gevestigd, om steeds bekwame lieden te hebben om naar het oorlogstooneel te zenden.

— De Martello-toren, bestemd om de monden van de Theems te beheerschen, is thans voltooid en zal van zwaar geschut worden voorzien.

— Te Portsmouth zullen 200 mortierbooten worden gebouwd, op zoodanige wijze dat zij ook als pontons gebezigd kunnen worden.

— Volgens een buitenlandsch blad is op de Finsche kust een Amerikaansch schip in beslag genomen, dat met wapenen voor Rusland geladen was.

— Te Merthyr heeft een kind bij den doop de namen van Junius Lodewijk Napoleon Malakoff ontvangen.

— Van Riga wordt geschreven dat de winter in die streken is begonnen. Al de kleine stroomen zijn reeds met ijs bedekt. In het vorige jaar was er op dezen tijd geen spoor van vijandelijke schepen in de Oostzee te vinden; thans echter zijn alleen de groote schepen naar de haven van Kiel gestevend, en blijven er nog 23 korvetten en stoombooten, onder bevel van den Vice-Admiraal Baynes, kruisen.

— Onlangs zou te Kingstown, eene veel bezochte uitspanningplaats nabij Dublin, onder leiding van Redemptoristen in hunne kapel, met staatsie een aantal Bijbels verbrand zijn; te Dublin werd een half verbrande Bijbel vertoond, die daar uit het vuur gered zou zijn; en er werd een adres rondgezonden aan de Hooge Regering, om zulke aanrandingen te straffen en voor te komen.

Door een Iersch R. K. dagblad, werd verklaard dat het auto-da-fé te Kingstown alleen aangelegd was tot verdelging van anti-Katholieke tractaatjes en twistschriften; dat er uitdrukkelijk bevel was gegeven om de Bijbels te sparen, en dat, indien er Bijbels verbrand waren, dit bij misvatting moet geschied zijn. Een ander Iersch dagblad behelst eene verklaring van een der Redemptoristen van dezen inhoud: "Ik heb geen bevel of toestemming gegeven tot het verbranden van Bijbels, maar alleen van onzedelijke boeken. De Protestantsche Bijbels, die ik in den loop mijner zendelingsreize ontvangen heb, zijn nog in mijn bezit. Zoo er een Bijbel verbrand is, moet het bij misvatting geschied zijn."

In de *Globe* leest men deswegens, dat van wege de Regering in Ierland last gegeven is om terstond eene regtsvervolging in te stellen tegen alle personen, leeken of geestelijken, die vermoedelijk deel genomen hebben aan die Bijbelverbranding. Aan den eenen kant is de waarheid van het feit zeer stellig en met aanvoering van bepaalde omstandigheden volgehouden; aan de andere zijde is zij even stellig ontkend, en daarbij beweerd, dat de aantijging een laaghartige toeleg was om die geestelijken in moeijelijkheden te brengen. Is het schandelijke feit in de daad gepleegd, dan zal ieder voorzeker met genoegen de bestraffing der daders zien; is het alleen eene valsche aantijging, dan is het voor allen wenschelijk dat de lasteraars door openbaar onderzoek ontmaskerd worden.

— Berigten uit N. Amerika melden dat op den spoorweg tusschen St. Louis en Jefferson een betreurenswaardig ongeluk heeft plaats gehad. Terwijl de trein de rivier Gasconade overging, bezweek de brug en al de rijtuigen vielen 30 voet in de diepte, ten gevolge waarvan 22 personen gedood, en een 50-tal gekwetst werden. De aanzienlijkste ingezetenen der beide steden waren op den trein, omdat de dienst daarmede zoude worden geopend. Men

kan zich geen denkbeeld vormen van den ongelukkigen toestand der gekwetsten. Het ongeluk gebeurde in een woeste streek, waar nergens hulp te krijgen was en onder een geweldigen plasregen. Twee geneesheeren, die er ongedeerd waren afgekomen, konden evenmin hulp verleenen, daar zij van niets voorzien waren.

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 November.

Er wordt hier veel gesproken over de komst van den Paus, om bij de bevalling van de Keizerin, het kind te doopen; men wil zelfs dat daartoe onderhandelingen zijn aangeknoopt.

— Bij de aankomst, hier ter stede van de troepen uit de Krim zullen groote feesten worden gegeven. De Keizer zal hen bij de Tuilerien ontvangen en, voor zich laten defileren.

— De *Moniteur* bevat een besluit, volgens hetwelk de grondstoffen voor den scheepsbouw, gedurende 3 jaren, vrij van regten zullen kunnen worden ingevoerd.

— De Schout-bij-Nacht Baudin is benoemd tot Gouverneur van Fransch Guyana, in de plaats van den Schout-bij-Nacht Bonard, die wegens ziekte als zoodanig is ontslagen.

— Men verzekert dat onze Bank ten einde te voorzien in hare ongenoegzaamheid van specie, bij de Bank van Amsterdam, tegen in bewaargeving van verschillende waarden, eene som van 35 millioenen in zilver heeft geleend.

— De Heer Paillet heeft bij testament 10,000 fr. aan de Orde van Advocaten geschonken, ter aanmoediging van jonge Regtsgeleerden.

— De vereeniging der geldwisselaars alhier heeft aan den Prefect van de Seine 25,000 fr. voor de armen doen toekomen.

— Hoewel reeds vele goederen van de tentoonstelling zijn weggeruimd, wordt zij echter nog druk bezocht. De afdeeling van landbouw heeft Zondag ll. ruim 1000 fr. opgebragt; de drukste dagen hadden tot hiertoe voor die afdeeling slechts de helft opgeleverd.

— De berigten van het oorlogstooneel blijven voortdurend onbelangrijk. Men is steeds wakende om niet door de Russen overvallen te worden, waartoe de noodige voorzorgsmaatregelen zijn genomen. Overigens maakt men de winterkwartieren gereed, en ieder tracht zich daarin zoo goed mogelijk te vestigen.

— Aan den Heer Meynadier is vergunning verleend om den schouwburg te Sebastopol in bezit te nemen. Hij houdt zich reeds bezig met het inrigten van den troep en eener nieuwe schouwburgzaal, daar de oude schouwburg onbruikbaar is geworden.

— Aan de zending van den Generaal Canrobert naar Stockholm wordt thans over het algemeen weinig staatkundig gewigt gehecht. De Generaal begeeft zich van Stockholm naar Kopenhagen, alwaar op bevel des Konings op Christiaansborg toebereidselen tot zijne ontvangst zijn gemaakt. Ook zullen aldaar ter zijner eer onderscheidene feesten plaats hebben.

— Omtrent den brand alhier, waarvan wij in ons vorig nommer hebben melding gemaakt, verneemt men de volgende bijzonderheden: Een verschrikkelijke brand is Zondag namiddag ten 6 ure uitgebarsten in het gebouw van de veldbakkerijen, waar sedert 15 maanden een groot gedeelte van het brood gebakken is, dat naar het oorlogstooneel is gezonden; welke brand zoo hevig toenam, dat het geheele gebouw reeds ten 7 ure in lichtelaaije vlam stond, in weerwil van een 15 à 20-tal brandspuiten, die onophoudelijk werkten, doch dien men, dank zij de vele inspanningen, ten 9 ure des avonds zoo goed als meester was. Verscheidene Officieren van het Huis des Keizers, de Ministers van Oorlog en van Binnenlandsche Zaken, de Prefect van Policie en de Kommandant van het corps sappeurs-pompiers, bevonden zich ten 7 ure op de plaats des onheils. Eerstgemelden verwijderden zich niet eer dan ten 9 ure. Gelukkiglijk woei er een noordenwind, waardoor de vlammen eene rigting naar de Seine en de brug van Jena namen. Ware het anders geweest, waarschijnlijk zou de ramp oneindig grooter geweest zijn. Men schrijft het onheil toe aan vonken die uit de schoorsteen van de stoommachine in een houten luchtpijp gevallen, in aanraking zijn gekomen met ontvlambare stoffen. Het gebouw onder het Ministerie Soult gebouwd heeft 546,000 fr. gekost en was voor 500,000 fr. verzekerd. Eene groote voorraad koren is daarbij vernield, waardoor de Staat een verlies lijdt van 1,200,000 fr. Het meelmagazijn, de ovens en de molen zijn gespaard gebleven. In weerwil van de groote hitte zijn 4 ovens werkzaam gebleven, zoodat de bezetting naar gewoonte van brood is kunnen voorzien worden.

— Eenige jaren geleden werd het kind van een geacht koopman alhier, dat op de stoep speelde, eensklaps vermist. Men vermoedde dat de een of andere kunstenaar of bedelaar het had gestolen, om daarmede winst voor zijne zaken te doen. Maar onlangs kwam de vader, op eene jagtpartij zijnde, in eene herberg, en zag aldaar een knaap van 8 jaren, de reizigers bedienen. Deze knaap volkomen op zijn kind gelijkende, nam hij de gelegenheid waar dat de kastelein afwezig was, om hem te vragen of hij een vlek op de borst had, als zijnde het teeken waaraan hij zijn verloren kind kon herkennen. Dit bevestigend beantwoord wordende, twijfelde hij geen oogenblik meer. Hij deed de noodige aangifte en na gedaan onderzoek kreeg hij zijn kind terug. De kastelein bekende zeer eenvoudig, dat kinderloos zijnde, hij altijd het geerte naar een kind had gehad, en om daaraan te voldoen te Parijs er een had weggenomen.

SPANJE.

MADRID, 17 November.

De openbare orde is te Sarragossa geheel hersteld. Tristany, de bekende aanvoerder van Carlistische partijgangers, heeft de wijk op Fransch grondgebied genomen. Zondag jl. heeft de Koningin de Universiteit alhier plegtig geopend.

— Er is sprake van de oprigting van eenen Staatsraad. De Commissie uit de Cortes met de zamenstelling der grondwet belast, heeft daaromtrent een ontwerp ingediend.

— Te Murcia zijn schokken van aardbeving waargenomen, waardoor echter geene ongelukken zijn veroorzaakt.

ITALIE.

ROME, 18 November.

Volgens het Fransche blad *l'Univers*, zijn alhier door de policie twee van de ijverigste en gevaarlijkste handlangers van Mazzini gevat en belangrijke papieren bij hen gevonden.

— Onlangs werd op 3 uur afstand van deze stad eene diligence aangehouden en de passagiers van ongeveer 3500 fr. beroofd. Eenige dagen te voren was zij op dezelfde plaats gewelddadig overvallen.

— De Koning van Sardinie heeft de reis naar Frankrijk aanvaard en is te Genua scheep gegaan.

PRUISSEN.

BERLIJN, 20 November.

Alhier baart thans veel opzien eene soort van papier, naar den uitvinder Delius-papier genaamd, hetwelk de bijzondere eigenschap bezit, dat het met eene zekere soort van inkt beschreven, met eene vochtige spons, weder schoon gemaakt kan worden. Een zoodanig blad papier kan men met eene stalen pen 30—50 maal en met eene gewone schrijfpen meer dan 100 maal vol schrijven en het geschrevene telkens weder uitwisschen, zonder dat er eenig spoor van over blijft. Voor huiselijk en vooral voor schoolgebruik biedt dit papier onberekenbare voordeelen aan. De inkt wordt in verschillende kleuren door den Heer Delius vervaardigd en verkrijgbaar gesteld. De steendrukker W. Hagelberg alhier, heeft zich belast met het debiet van dit papier, dat door zijne deugdzaamheid en stevigheid zeer bevorderlijk is voor het schoonschrift. (*Ddgbl. v. 's Grav.*)

— Te Kiel worden aanzienlijke hoeveelheden graan voor rekening van de Westersche Mogendheden opgehoopt. De toevoer van steenkolen is ook zeer aanzienlijk. Men kan daarin nog geene voorteekenen van den vrede zien.

— De Rijn is thans zeer laag, waardoor de scheepvaart groote moeijelijkheden ondervindt.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 18 November.

De indruk dien de sluiting van het concordaat heeft gemaakt is zeer verschillend. Door de streng kerkelijke partij wordt deze overeenkomst, waarbij de geestelijkheid van het staatstoezigt bevrijd wordt, die het onderwijs, het sluiten en het ontbinden van huwelijken in hare handen stelt en haar eindelijk eene censuur over de boekwerken verleent, wier grenzen uit den aard der taak niet af te bakenen zijn, met vreugde en gejubel ontvangen. Des te grooter daarentegen zijn de bedenkingen, die door het groote publiek worden geopperd.

— Het is niet onwaarschijnlijk dat er moeijelijkheden zullen ontstaan tusschen de Engelsche Regering en de onze, wegens het aanhouden van een Engelsch Officier. Deze Officier, Oostenrijksch onderdaan en bekend als deserteur, had zich voor de Britsche krijgsdienst verbonden, doch is te Bucharest door onze militaire overheid aangehouden en naar Hermanstadt opgezonden. De Engelsche Regering vordert de uitlevering van den gevangene; de onze weigert dit.

— De Russische Gezanten zoo hier als te Berlijn zijn voornemens naar Petersburg te reizen, ter bijwoning van de staatkundige bijeenkomst, die aldaar en niet zoo als vroeger was gemeld te Warschau, zal plaats hebben.

— Volgens een berigt van Fransche zijde, heeft de Russische Regering de stichters van het *crédit mobilier* uitgenoodigd, verscheidene hoogst gewigtige financiële operatiën, welke zij aan den ondernemingsgeest van particulieren wil overlaten, te onderzoeken, ten einde die na het herstel van den vrede over te nemen.

— Sedert eenige dagen hebben vele aanvoeren van granen uit de Wetter-Au plaats gehad, welke hier naar Nederland worden ingescheept.

— Uit Hongarye zijn wederom een aantal paarden uitgevoerd, die voor het Engelsche leger in de Krim waren aangekocht. Men kan dit getal nu reeds op 4000 stellen.

RUSLAND.

De Keizer is reeds in goeden welstand in de hoofdstad teruggekeerd.

— Het Persische Gezantschap wordt te Tiflis goed onthaald. Men tracht de leden daarvan het verblijf in die stad zoo aangenaam mogelijk te maken. Zij hebben de schouwburg bezocht, waarin zij veel genoegen vonden. Ook heeft Prins Bebutoff een maaltijd en een bal ter hunner eer gegeven, waarop van wederzijde toasten zijn ingesteld die van getrouwe vriendschap tusschen Rusland en Persie getuigden.

— Dr. Davegh, een Amerikaansch Geneesheer, die een geruimen tijd in de Krim heeft doorgebragt, en na den val van Sebastopol dit oord heeft verlaten, zegt in een der dagbladen dat de stelling der Russen ten noorden van de stad veel veiliger is dan vroeger. De noordzijde is zoodanig versterkt dat bijna elke heuvel een fort is geworden. De middelen van vervoer waren zoodanig ingerigt, dat elk oogenblik de troepen naar een bepaald punt in de Krim konden gebragt worden. De weg van Perekop was vrij en hier langs konden de Russen gedurig proviand in overvloed ontvangen. Hetgeen gezegd was over gebrek aan krijgsbehoeften en leeftogt, was geheel uit de lucht gegrepen, even als hetgeen men gemeld had omtrent het voornemen der Russen om de

Krim te verlaten, omtrent de desertie onder de Polen, enz. Hij spreekt ook met veel lof van de dapperheid en vaderlandsliefde der Russen, beweert daarentegen, dat deze met de grootste verachting over de Engelsche soldaten oordeelen, welke zij zeggen steeds geslagen te hebben en geheel vernield zouden hebben zoo deze niet door de Franschen waren bijgestaan. Volgens zijne getuigenis is de Generaal Todleben de afgod van allen, zoowel van de Russische Officieren als soldaten, en schrijft men hoofdzakelijk aan hem de eer der merkwaardige verdediging van Sebastopol toe. Hij telt slechts 30 jaren, heeft een gunstig voorkomen en is zeer innemend van manieren.

— De miliciens van de gouvernementen Tula, Smolensk en Moskau zullen bij het leger van het Zuiden worden ingelijfd. De daarbij voorloopig aangestelde Officieren zijn door anderen vervangen.

TURKYE.

De oprigting van een Poolsch legioen vordert zeer goed. Men verwacht dat het eerstdaags door den Sultan in oogenschouw zal worden genomen.

— Ten opzigte van den aanval der Tunische soldaten op de Franschen, vroeger door ons vermeld, zal een streng onderzoek plaats hebben. De Fransche Gezant neemt de zaak zoo ernstig ter harte, als van hem te verwachten was, en, het is zijn vast besluit in geenerlei schikking te treden. Ook is de Regering bereid om alles te doen wat in haar vermogen is, opdat de schuldigen naar 's lands wetten voor hun misdrijf boeten. Er is eene Commissie van onderzoek benoemd die verslag zal doen aan den krijgsraad, voor welken de schuldigen zullen teregt staan. Die Commissie is uit Fransche en Turksche Officieren zamengesteld en zal den Minister van Oorlog tot Voorzitter hebben. De Regering wil vooral de zekerheid hebben of de aanvallers gehandeld hebben op aandrijven van de dweepzieke Mohamedaansche geestelijkheid.

— De Onderkoning van Egypte heeft het bevel der Turksche Regering, tot afschaffing van de slavernij, ten uitvoer gelegd. Niet alleen is het nu verboden, in Egypte slaven te koopen of te verkoopen; maar ook aan alle slaven in het bezit van particulieren, is bekend gemaakt dat zij van stonden aan vrije lieden zijn. Deze overhaaste maatregel was niet slechts hinderlijk voor degenen, welke tot dus ver de dienst van slaven bezigden; maar de plotselinge overgang uit den staat eener, trouwens niet drukkende slavernij tot het volle genot der vrijheid, werd ook voor de slaven zelven gevaarlijk geacht.

STADS BERIGTEN.

De Voorzitter van den Raad der Gemeente Leyden.

Gezien de dispositie van Gedeputeerde Staten van Zuidholland van den 20sten dezer maand G. S. No. 20, brengt ter kennis van de Kiesgeregtigden, dat de verkiezing van een Lid van de Staten dezer Provincie voor het Hoofdkiesdistrict Leyden, ter vervulling van de vacature veroorzaakt door het overlijden van den Heer Mr. C. B. van Outeren, zal plaats hebben op Woensdag den 5den December aanstaande, op het Raadhuis alhier, alwaar de Stembilletten kunnen worden ingeleverd van des morgens *negen* tot des namiddags vier ure.

De Voorzitter voornoemd,
LEYDEN, 22 November 1855. VAN LIMBURG STIRUM.

Burgerlijke Stand.

Van den 15 tot en met den 21 November 1855.

BEVALLEN: E. M. C. Hansen, geb. de Tombe, Z. — C. H. Rietbergen, geb. Alexander, Z. — J. M. de Mey, geb. La Lau, Z. — C. J. van der Linden, geb. Boom, Z. — P. Flamman, geb. van Dissel, D. — J. Kooreman, geb. Hilt, D. — H. den Os, Z. — F. van der Kamp, geb. Poelioe, Z. — M. Tegelaar, geb. Arkeveld, D. — D. Poelijoe, geb. van Leeuwen, D. — J. M. Speel, geb. Uljee, Z. — M. S. Kwaatgras, geb. Sleyser, Z. — S. M. W. Stokhuyzen, geb. van Benten, Z. — A. M. Kikkert, geb. Vogelzang, Z. — E. C. H. Reuther, geb. Thyssens, D. — J. C. Smit, geb. Kasteel, D. levenl.

GEHUWD: C. J. Christiaanse, Jm. en C. J. Bosmaar, Jd. — A. Kost, Jm. en P. de Haan, Jd. — J. Montagne, Jm. en E. Moone, Jd. — A. J. J. Babordus, Jm. en S. Vylbrief, Jd. — P. C. van den Bergh, Jm. en M. E. Lezwyn, Jd.

OVERLEDEN: Klaasje Kerkhoven, 80 j. — C. van der Klundert, geb. Molenaer, 88 j. — M. M. de Graaf, D., 9 j. — W. Zaalberg, 78 j. — B. de Mey, geb. de Groot, 40 j. — J. F. Fraikin, Z., 11 m. — C. Versny, Z., 4 j. — M. M. Smit, D., 4 m. — J. van Haarlem, Z., 3 j. — J. Onvlee, geb. Blansjaar, 32 j. — E. C. La Lau, Z., 11 w. — M. R. Schäfer, D., 18 j. — A. de Lange, D., 3 j. en 9 m. — Agath. Wilh. Adel. Mar. Kluit, 21 j. — J. J. Werner, Z., 5 m. — M. Kerbert, D., 4 j. — M. M. Wilkerling, geb. Gommel, 36 j. — H. Noordeloos, 54 j. — H. Overduin, Z., 9 m. — C. Hofkens, Z., 6 w.

PROGRAMMA der Hollandsche Maatschappij van Fraaije Kunsten en Wetenschappen, voor het jaar 1855.

De volgende vragen zijn ter beantwoording voorgesteld vóór 1 Januarij 1857:

Uit het vak der wijsbegeerte:

Eene geschiedenis der wijsbegeerte in Nederland.

Uit het vak der taalkunde:

Welke zijn de gebreken in de taal en den stijl onzer wetten en welken weg heeft de wetgever in te slaan, om die zoo veel mogelijk te vermijden?

Voor eene proeve van poëzij:

Lourens Janszoon Koster. (bij de oprigting van een hem waardig standbeeld.)

De maatschappij herinnert dat zij vóór of op 1 Januarij 1856 de antwoorden verwacht op de in het jaar 1854 uitgeschreven prijsvragen, en deelt mede dat op de vroeger uitgeschrevene geene of geen voldoende antwoorden zijn ingekomen, en zij dien ten gevolge besloten heeft die prijsvragen in te trekken.

De maatschappij looft haren gouden eerepenning, ter innerlijke waarde van 30 gouden dukaten, als eersten, en eene zilveren, van gelijke grootte en gelijken stempel als tweeden prijs uit.

De schrijvers behouden den eigendom van de bekroonde antwoorden, onder voorwaarde, dat zij die stukken niet door den druk gemeen maken vóór de uitgave door de maatschappij. Is deze binnen het jaar na de bekrooning niet geschied, dan verkrijgt de schrijver onvoorwaardelijk regt tot de uitgave.

De antwoorden kunnen ook in het Latijn, Engelsch, Fransch of Hoogduitsch (dit laatste evenwel met Italiaansche letters) geschreven zijn, indien de aard van het onderwerp geen bezwaar daartegen oplevert, en moeten, wacht wij vóór of uiterlijk op den boven bepaalden tijd ingezonden worden aan den algemeenen Secretaris der maatschappij, den Hoogleeraar F. J. Domela Nieuwenhuis, te Amsterdam, met een zinspreuk en een verzegeld briefje met des Schrijvers naam.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel voorspoedig van een ZOON, Vrouwe E. J. GRATAMA, geb. DE JONGE.

LEYDEN, 19 November 1855.

Het openbaar **LANDHUISHOUDKUNDIG ONDERWIJS**, zal **geopend** worden op Vrijdag den 23sten dezer, des avonds te *zeven* ure.

LEYDEN, 20 November 1855. A. H. VAN DER BOON MESCH.

TE HUUR:

Tegen primo Mei a. s. de BUITENPLAATS *Bloemlust*, groot 1⅛ bunder, gelegen aan den Rhijn, vijf minuten buiten de Morschpoort der Stad *Leyden*, Gemeente *Oegstgeest*. Het Huis bevat 8 Kamers, benevens Koetshuis, Stal voor 3 Paarden enz. Te bevragen met *franco* Brieven, onder Lett. L. K. bij de Boekh. SCHREUDER EN VAN BAAK, te *Leyden*.

Men verlangt ten spoedigste te *Leyden*, of in deszelfs nabijheid, eene **Woning** voor Zomer- en Winterverblijf, opgaaf wordt verlangd onder No. 37, met *franco* Brieven aan het Bureau dezer Courant.

Een HEER verlangt twee of drie net **Gemeubeleerde Kamers**, op een vrolijken stand, bij leden van de P. G., tegen *f* **200.** Adres Letter L. aan het Bureau dezer Courant.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 21 November.

NEDERLAND, Werkelijke Schuld à	2½ pCt.	62¼	62¼	62⅜
Dito Certificaten	3	73¼	73⅝	73⅝
Dito dito	4	92¾	92½	92⅝
Amortisatie Syndicaat	3½	—	—	—
Handelmaatschappij	4½	127½	128	—
O. I. Leening	4	92		
Aandeelen Holl. Spoorweg	4½			
Dito Rijn-Spoorweg	4½			
FRANKRIJK, Certif.	3			
Dito dito	4			
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	101⅛	101⅛	101⅛
Dito dito 1828 en 1829	5	100		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	—	—	—
Dito 1840	4	74¾	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	74	—	—
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	—	—	—
Certificaten van dito	6	56¼	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	142½		
Dito Obligatiën	4	67⅞	68	67⅞
SPANJE, Obligatiën à	1 pCt.	19 7/16	19¼	[illegible]
Dito Obligatiën	3	38		
Dito Binnenl. à 3 m.	3	22½	22⅜	22⅝
Bewijzen Coupons		4¼		—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5			
Dito	4	56¼	—	—
Dito Metall.	5	62⅞	63¼	63⅛
Dito Nieuwe	5	72 15/16	73	73
Dito 1847	2½	31¾	32¼	32¼
BELGIE	2½			
Dito bij ROTHSCHILD	2½			
BRAZILIE, 1824 100	5	99⅜		
PORTUGAL, te Londen	3	40⅛	40⅛	40⅜
Dito dito	4			
PERU	4½			
VENEZUELA	2			
MEXICO	3	18⅛	18⅜	—
AMERIKA, Bankactiën		1¼	—	—

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt. Prolongatie 4½ pCt. Wissel-Disconto 4.

Te Leyden, ter Boekdrukkerij van L. G. Lehlhoffer.